

С Т А Н О В И Щ Е

за дисертационния труд на асистент Андрей Костадинов Лешков на тема: „Светът като творба” /проблемът за светогледа на естетизма/ за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, шифър 05.01.06 – естетика от Проф.дфн Иванка Георгиева Стъпова , секция „Култура, ценности, морал” на ИИОЗ – БАН

Дисертационният труд, представен за защита от Андрей Лешков, е един закъснъл, изстрадан и времево разположен в няколко десетилетия, независимо че неговият автор отдавна е част от философската общност и колегия.

Няма съмнение, че А. Лешков много отдавна беше готов за защита на степента „доктор”, написвайки огромен труд за светогледа на естетизма. Съществено е, че той вложи усилията си да приведе почти 900 страници текст в много по-кратък и компактен вариант. Операцията по съкращаването на текста, болезнена и мъчителна като всяка операция, доведе до създаването на така представения дисертационен текст. Пълният и цялостен вариант на текста беше внушителен, съкратеният вариант е впечатляващ. Дисертацията е разгърната в : увод, четири глави, заключение, бележки, съкращения и библиография. Общият обем на труда е 488 страници и са посочени 1163 заглавия библиография – 325 на кирилица и 838 на латиница. Авторът има 9 самостоятелни публикации по темата на дисертацията, няколко в съавторство и са посочени допълнителни публикации във връзка с друг кръг от естетически проблеми. Авторът коректно изброява в самооценъчен план приносните моменти на дисертацията, синтетично оформени в две рубрики – методологично-теоретични и предметно-тематични.

Представеният за защита дисертационен текст несъмнено атестира научно-изследователските качества на неговия автор: дълбочина, аналитичност, търсене на връзки и сравнения, концептуализиране на обекта на изследване, мащабно и многостранно. Естетизмът, който е

мощно духовно направление, фокусира идеи и творци, синтезирали нова интерпретация на действителността и дори нова действителност. Идеята за естетическата значимост на света тръгва от романтиците и на тях принадлежи мисълта, че светът може да бъде оправдан само като естетически феномен.

Андрей Лешков навлиза дълбинно в тази идея и я разгръща по посока към обосноваване на естетизма чрез конкретни автори и изкуства. Впечатлява първа глава, където класиците /Кант, Шелинг, Хегел, Ницше/ се представят в ракурса на осмисляне на философстването като естетически значимо.

Естетизмът никога не е бил приеман еднозначно и единодушно. Неговата същност навява асоциации, сравнения, паралели. Свързан с творчеството на автори и школи, естетизмът според Оскар Уайлд „остава най-великото откровение“, „най-важната жизнена мистерия“. Затова естетизмът се приема като алтернатива на неудовлетворяващата действителност. Неговите адепти сами стават част от същността му, а принципите му се превръщат в императив.

В съдържателен план дисертацията центрира различни субстанциални за естетизма понятия и автори: въображение, философия на изкуството, дендизъм, свят на идеите, поет, автор, театрализация и секуларизация, смърт на изкуството и на автора и още цяла плеяда термини. Авторите, включени в изследването, покриват огромните и многолики полета на изкуството.

За мен особено ценни са страниците посветени на Уолтър Пейтър. Лешков осветява неговата дейност, анализирайки мащабните есета в „Ренесансът“. Така Пейтър е представен, освен като част от естетическата доктрина и духовен кредитор на творчеството на Оскар Уайлд, и като самостоятелна фигура със собствен облик, достатъчно пълноценен и значим, но и доста непознат за българската интелектуална общност.

Не може да се обхване в няколко страници цялата палитра от теми, разработки, автори, концепции, препратки, които работата на Лешков органично вплита в цялостната идея за естетизма като светоглед. На фона на огромния и много богат текст възможните вътрешни противоречия могат да се открият, но те сякаш се губят в общата творческа картина.

Общото впечатление е за мащабен труд, богат на идеи, автори и концепции. Несъмнената ерудиция на автора прави достойни на вниманието на читателя една цяла духовна епоха.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Андрей Костадинов Лешков е творческо, ерудитско, задълбочено изследване което бързо ще намери своите читатели. Затова предлагам на автора да помисли за издаването му като монография.

Като се има предвид дългогодишната работа на автора по дисертацията, неговата отдаденост на научната дейност, способността му да използва както аналитичните си възможности така и творческото въображение, убедено препоръчвам на уважаемото жури да гласува единодушно за присъждане на асистент Андрей Костадинов Лешков образователната и научна степен „доктор”.

С О Ф И Я
26.11.2013 г.

проф.дфн И. Стъпова